

تاثیر ساماندهی بافت فرسوده بر توسعه گردشگری

مطالعه موردی شهر سمنان

عباس ارغان ۱، مجید نظری ۲*، مریم شعبانی ۳

۱- دانشیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی سمنان ، abbas.arghan@yahoo.com

۲- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی چالوس، nazari_majid@yahoo.com

۳- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی سمنان، shabani.maryam81@yahoo.com

چکیده

در حال حاضر کشور ایران با درصد قابل توجهی از بافت های فرسوده و قدیمی مواجه می باشد که به مانند بسیاری از مصنوعات بشری و در اثر گذشت زمان، شرایط و موقعیت های اقلیمی، اتفاقات و حوادث گوناگون، دست خوش فرسودگی در کالبد و در برخی موارد، عملکرد خود گشته اند. بر اساس بر آورد وزارت مسکن و شهرسازی در کشور بیش از ۵۰ هزار هکتار بافت فرسوده شهری وجود دارد که به دلیل کمبود اعتبارات و عدم شناخت کامل از چگونگی و ویژگی های این مناطق ، باعث بروز مشکلاتی برای دولت در امر برنامه ریزی برای خروج از بحران از بافت های فرسوده شده است. استان سمنان و شهر سمنان نیز با مشکلات فراوانی در این زمینه روبرو گشته است.

در ۱۷ شهر استان سمنان ۲ هزار و ۲۰۰ هکتار بافت فرسوده شناسایی شده است. حدود ۵۷۲ هکتار بافت فرسوده در مرکز استان سمنان وجود دارد که از این مقدار، بیش از ۲۵۰ هکتار آن بافت تاریخی است و ۴۳ هکتار بافت ویژه شامل مسجد امام، مسجد جامع، امامزاده یحیی(ع)، راسته بازار و بازار شیخ علاالدوله محسوب می شود. بافت های فرسوده شهری در زمره نیازهای اصلی زیرساخت های گردشگری و به تبع آن بازسازی بافت تاریخی لازمه توسعه گردشگری در سمنان است.

این مقاله با هدف تاثیرات ساماندهی بافت فرسوده بر توسعه گردشگری، مولفه های گردشگری و نتایج حاصل از آن در خدمت گردشگری و صنعت توریسم بیان شده است.

ساماندهی بافت فرسوده و تاریخی سمنان علاوه بر زیبا سازی چهره مرکز استان، زیرساخت لازم برای جذب گردشگر را فراهم می کند. شناخت توانمندی ها و پتانسیل های موجود در این بافت ها از قبیل ابنیه تاریخی ، باغ ها ،باغ راهها ،سیستم های توزیع آب اماکن مطلوب ، به منظور استفاده بهینه از آنها و نیز شناخت نارسایی های موجود در این بافت ها، به منظور پرهیز از آنها، می تواند راهگشای مدیران برنامه ریزی در جهت کاهش انواع نامطلوبیت هایی باشد که از سوی برخی از خصوصیات بافت های فرسوده بر فضاهای شهری وارد می شود.

واژه های کلیدی: بافت های فرسوده شهری، بهسازی و نوسازی، گردشگری، توسعه گردشگری، توسعه پایدار